

REVISTA REVISTELOR

Ne vom opri de asta data la un număr de revistă exclusiv din domeniul artelor vizuale. Adică la nr. 1/2021 (probabil cel de debut) al revistei **PROPAGARTA** – revista artelor vizuale, cum se subintitulează ea, și pe care am parcurs-o cu mult nesaț. În „Editorialul” revistei se spune explicit: „Credem că arta vizuală din România are nevoie de o platformă precum propagarta.ro, dar și de o revistă profesionistă, o revistă despre artiști, curatori, colecționari, dar și despre trenduri și proiecte relevante. Adică o sursă cuprinzătoare și credibilă de informații pentru întreaga piață a

celor interesați, nu doar pentru specialiști”. „Propagarta” este o publicație editată de Asociația Art Insider, entitate nonprofit.

Urmează să aflăm, „propagând-o”, și noi: „Tot ce ai vrut să știi despre NFT și nu ai avut pe cine să întrebi”. Și iată ce aflăm: „NFT, Non Fungible Token, este un act de proprietate criptat care există în sistemul blockchain, tehnologia folosită pentru păstrarea evidenței tranzacțiilor cu criptomonede. Blockchain este un lanț continuu de tranzacții care se creează într-o rețea de calculatoare și care în-

registrează orice tranzacție care s-a petrecut vreodată între aceste calculatoare. Este un fel de bancă de criptomonede (...). Sunt voci tot mai multe care spun că așa va arăta sistemul bancar în viitor. Blockchain-ul în care se tranzacționează noile tokenuri NFT este Ethereum, Etherul fiind criptomoneda originală a sistemului, a doua cea mai cunoscută în lume, după Bitcoin (...). Și, mai departe: „spre deosebire de criptomonede, care se pot schimba între ele cum schimbi și banii obișnuiți, fiecare astfel de token are un mod de identificare unic, care nu permite schimbarea lui pentru un alt token de același tip și aceeași valoare. De aici și numele, nefungibil, care nu poate fi interschimbabil”. „Ce sunt astfel de NFT-uri?” cu care autorul american, cunoscut sub numele prescurtat Beeple, artist digital și graphic-designer, în vârstă de 38 de ani, a vândut într-o licitație istorică la Christie's o lucrare pentru suma de 69 de milioane de dolari. „Cum vinzi un NFT?”, „Platforme de NFT”, „Care sunt beneficiile reale ale acestei tehnologii?” și „Care sunt neajunsurile acestei tehnologii?”. Deducem de aici siguranța drepturilor de autor a artiștilor care vehiculează asemenea demersuri artistice. Sunt în revistă și ilustrații de NFT-uri principe românești lucrute de Victor Fota pe platforma Foundation. Urmează alte întrebări majore: „Cine sunt cumpărătorii de NFT-uri?” „Este crypto-arta artă?” și „Ce ne rezervă viitorul?”. După aceste date de pionierat în arta vizuală românească în particular, un text de Maria Munteanu, ilustrat cu reproduceri din arhiva MNAC, est dedicat aniversării a 20 de ani de la inaugurarea Muzeului Național de Artă Contemporană. Și tot Maria Munteanu face un excurs micromonografic la fel de documentat, referitor, de asta data, la fosta clădire din Calea Plevnei 137, din timpul domniei lui Gheorghe Bibescu, transformată în cazarmă militară pe vremea lui Al.I. Cuza, apoi în închisoare, în perioada comunistă, când aici au fost închise pentru o perioadă personalități ca Iuliu Maniu, Corneliu Coposu sau Ana Pauker, locație trecută și în proprietatea Institutului de Inginerie Chimică, transformată, iată, după 30 de ani, într-un centru al artelor, cu galerii și ateliere, devenind din Malmaison, Artmaison (altfel zis, Bonmaison), la întrebările puse de autoarea anchetei privind noul spațiu cultural bucureștean răspunzând 8 artiști contemporani.

Un capitol aparte, tot atât de interesant și captivant, este cel dedicat colecționarilor, în care Mihai Zgondoiu realizează interviuri cu patru dintre colecționarii români interesați de arta contemporană: Flaviu Cicirean, George Șerban, Daniel Ștefănică și Veronica Toma, fiecare provenind din arii diverse de preocupări, din colecțiile lor fotografii și redactorii revistei – Marius Sabău și Daliana Iacobescu – realizând notificabile fotografii. Prin textul Diane Popescu, „Muzeul de la colțul străzii”, ne sunt prezentate lucrări de street art ale artiștilor muraliști din exemple urbane majore: Boras (SUA), Bristol (Anglia), Denver (SUA), Grenoble (Franța), Jersey City (SUA), Montreal (Canada), Oostende

(Belgia), Tartu (Estonia), Shanghai (China), Viena (Austria), Stavanger (Norvegia), orașe care de ani buni au devenit „galerii în continuă expansiune, fără orar, fără interdicții, fără bani scoși din buzunar”, „ghid pentru viitoarele noastre escapade culturale”, „locuri în care zidurile sunt animate cu pensula și tubul spray”, postgraffitologic, așa zice. Diana Popescu scrie despre „Muzeul de fotografie”, ilustrat cu fotografii alb-negru din arhiva fotografului Alex Gălmeanu, cu prima fotografie aeriană a Bucureștiului, autor el însuși a peste 5 milioane de imagini pe peliculă.

„9 întrebări pentru 12 curatori” puse de același neobosit Mihai Zgondoiu, la care răspund Ana Sultana Cipariu, Raluca Ilaria Demetrescu, Sandra Demetrescu, Valentina Iancu, Horațiu Lipot, Diana Marincu, Anca Mihuleț, Olivia Nitis, Eugen Rădescu, Ioana Șerban, Lina Țărmure, de la cum au ajuns curatori, despre relația curator-artist, ce înseamnă să fii curator și care ar fi 3 locuri unde ar dori să curatoreze, apoi o „Agendă”, în prima parte: „cum a ajuns arta la Bursa din Paris” prin demersul tenace al unuia dintre cei mai mari colecționari de artă din lume, miliardarul francez François Pinault, cel care în 2016 a primit dreptul de folosință a Bursei de Comerț din Paris pentru a găzdui un alt muzeu (pe lângă unul la Veneția), cele două proiectate de același arhitect japonez, Tadao Ando, acompaniază ultimele pagini ale „Propagartei”, consacrate unui calendar cu evenimente expoziționale din orașele țării, plus „feluri de a vedea” și o panoramă cu cărți despre pictură „ce-ți vor schimba cu siguranță felul în care vei privi picturile de-acum încolo”. Minunata revistă, cu atâtea noutăți, se încheie la acest număr cu un interviu luat de Mihai Zgondoiu lui Decebal Scriba, artistul conceptual polyvalent trăitor în Franța, în care acesta încearcă să răspundă la întrebarea capitală „Ce am învățat?” – din perioada românească, unde l-a cunoscut pe marele sculptor Gheorghe Anghel, autorul inegalabilei statuii a lui Eminescu, din fața Ateneului.

Nu încheiem acest periplu cultural ce ni-l oferă „Propagarta”, publicație editată de Asociația Art Insider, coeditată și distribuită de editura Vellant, fără a-i numi pe redactorii ei, toți artiști, curatori, galeriști sau fotografi: Dragoș Varsandan, Mihai Zgondoiu, Diana Popescu, Andrei Turenici, Maria Munteanu, Cristian Oxi Constantin și Marius Sabău. O revistă tipărită, de avangardă, așa cum a încercat de-a lungul a 21 de numere și revista „Astra. Literatură, arte, și idei” să realizeze: publicând numeroși debutanți sau scriitori consacrați, precum și artiști diverși din tot arealul cultural românesc, de la Brașov și până în cele mai diferite zone ale țării, și chiar mapamondice, tot așa cum s-a întâmplat și cu alte acțiuni culturale, cuprinse sub genericul „Avangardă la mansardă”, fie ele de sound poetry, performance-uri, dans, teatru, recitaluri. Totul pe parcursul a 10 ani și mai bine.